



LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui

2016 m. birželio 7 d., Nr. 11

Vilnius

DĖL LIETUVOS ŠVIETIMO PROFESINĖS SAJUNGOS IR LIETUVOS ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ PROFESINĖS SAJUNGOS PASIŪLYMŲ IR PASTABŲ

Lietuvos švietimo profesinė sąjunga (LŠPS) ir Lietuvos švietimo įstaigų profesinė sąjunga (LŠIPS), išnaginėjusios Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos Švietimo, mokslo ir kultūros grupės ir Teisės grupės (toliau – Prezidento kanceliarijos) siūlomus Švietimo įstatymo pakeitimus dėl smurto švietimo įstaigose, atkreipia dėmesį, kad visi Prezidento kanceliarijos siūlomi teisės aktų pakeitimai nukreipti į mokyklos bei pedagogų pareigų išplėtimą, visiškai nuošalyje paliekant vaiko šeimą, t. y. jo tėvus (globėjus, rūpintojus). Švietimo profesinių sąjungų manymu, nenumačius realiai veikiančių pagalbos priemonių tėvams, kurių vaikai smurtauja ar vartoja narkotikus, ir nepadidinus jų teisinės atsakomybės už netinkamą tėvų pareigų vykdymą, situacija ir toliau blogės.

Tarptautinės mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo ir sveikatos studijos rezultatai rodo, kad Lietuvos vaikai patiria daugiausiai patyčių, bet juose nėra pateikiami duomenys kokia tų patyčių dalis patiriama mokykloje. Taip pat, nėra analizuojama (ar bent jau užsimenama) kokios yra didėjančio vaikų patyčių ir smurto prieš vaikus masto priežastys ir kiek prie to prisideda mokykla. Tuo tarpu JAV mokslininkai N. Howe ir W. Strauss (būtent jų teiginiais remiasi minėto tyrimo autoriai) išgrynino ir pristatė kartų teoriją (*Howe, Neil; Strauss, William (1991). Generations: The History of America's Future, 1584 to 2069*). Kartų teorija pagrįsta prielaida, kad žmogaus elgesys priklauso nuo to, kaip jis gyveno ir buvo auklėjamas iki 12-14 metų. Iš to darytina išvada, kad vaiko elgesio formavimuisi didžiausią įtaką turi šeima ir ypač tėvai. Vertinant tyrime pateiktus duomenis apie narkotikų vartojimą, vaikams apskritai nebuvo pateiktas klausimas apie tai kur jis vartojo narkotikus – mokykloje ar už jos ribų. Faktas, kad patikrinus dalį Lietuvos mokyklų rasta narkotikų pėdsakų, nereiškia, kad jie buvo vartojami mokykloje ar mokykla kaip nors prisidėjo prie jų vartojimo.

Moksliniai tyrimai įrodo, kad efektyviausias būdas, kaip išvengti patyčių, reikalauja tvirtų mokyklos administracijos įsipareigojimų ir intensyvių pastangų, bet dažniausiai problema paliekama spręsti patiems pedagogams, medikams ar psichologams.

Tyrimų, kurių išvadomis vadovaujasi Prezidento kanceliarija, siūlydama teisės aktų pakeitimus, rezultatai leidžia teigti, jog, nevykdant patyčių prevencijos programų ir konkrečių veiksmų bei intervencijų, patyčios įgyja kriminalinį pobūdį, o patyčių aukos psichologiškai kenčia dar ilgą laiką, nors patyčios jau būna pasibaigusios. Tačiau, profesinių sąjungų manymu, šiomis programomis bei kitomis intervencijomis, kurių mastą Prezidento kanceliarija siūlo dar labiau išplėsti, kovojama su patyčių paplitimo pasekmėmis, o ne jų atsiradimo priežastimis.

LŠPS ir LŠIPS pabrėžia, kad net ir neturinčios kriminalinio pobūdžio patyčios yra didžiulė problema, todėl teikiant pasiūlymus teisės aktams, visų pirma, labai svarbu akcentuoti mokyklos administracijos pareigą užtikrinti, kad mokinių tėvai vykdytų mokymosi sutartis pasirašytas su mokykla, o jų nevykdant, reikalauti atsakomybės už sutarčių nevykdymą. Viso to, švietimo profesinės sąjungos Prezidento kanceliarijos pasiūlymuose labai pasigenda, todėl teikia pasiūlymus dėl LR Švietimo įstatymo pakeitimo ir papildymo.

PRIDEDAMA: LŠPS ir LŠIPS pasiūlymai dėl LR Švietimo įstatymo pakeitimo ir papildymo. 5 lapai.

Lietuvos švietimo įstaigų profesinės sąjungos pirmininkas



Eugenijus Jesinas

Lietuvos švietimo profesinės sąjungos pirmininkas



Audrius Jurgelevičius

Dokumento originalas siunčiamas nebus

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 23¹, 23² STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 21 dalimi:

„Prevencinė programa – planinga ir sisteminga priemonių seka, padedanti stiprinti mokinio asmenybės ir aplinkos apsauginius veiksmus ir mažinti rizikos veiksnių įtaką.“

2. Buvusias 2 straipsnio 21, 22, 23 dalis laikyti atitinkamai 22, 23, 24 dalimis.

3. Papildyti 2 straipsnį nauja 25 dalimi:

~~„25. Smurtas – veikimu ar neveikimu daromas tiesioginis ar netiesioginis tyčinis fizinis, psichologinis, seksualinis poveikis ar nepriežiūra, dėl kurio kitas asmuo patiria ar gali patirti žalą ir pavojų gyvybei, sveikatai, raidai ir (ar) orumui. Išskiriamos šios smurto formos:~~

~~1) fizinis smurtas – kito asmens tiesioginiai ar netiesioginiai tyčiniai fiziniai veiksmai, sukeltantys asmeniui skausmą ir (ar) galintys sukelti arba sukeltantys pavojų kito asmens gyvybei, sveikatai, vystymuisi ir (ar) orumui;~~

~~2) psichologinis smurtas (patyčios) – asmens neigiami tyčiniai veiksmai, atliekami tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai kito asmens atžvilgiu, sukeltantys ar sudarantys sąlygas sukelti žalą asmens fizinei, emocinei, socialinei ir dvasinei sveikatai ar vystymuisi;~~

~~3) seksualinis smurtas – asmens seksualiniai veiksmai kito asmens atžvilgiu, dėl amžiaus ar kitų veiksnių, negalincio ir (ar) nenorincio išreikšti sutikimo, kuriais asmuo siekia patirti seksualinį pasitenkinimą arba siekti bet kokios naudos iš seksualinių ar su jomis susijusių paslaugų ir kurie sutrikdo ar gali sutrikdyti normalią asmens raidą ir (ar) žaloja ar gali žaloti jo asmenybę;~~

~~4) vaiko nepriežiūra – vaiko atstovo pagal įstatymą ir už vaiko priežiūrą atsakingo asmens nuolatinis nepakankamas pagrindinių vaiko fizinių ir dvasinių poreikių tenkinimas ar netenkinimas, keliantis grėsmę vaiko fizinei, protinei, emocinei, socialinei, dvasinei sveikatai ir vystymuisi;~~

~~5) patyčios kibernetinėje erdvėje – patyčios prie kito asmens naudojantis informacinėmis technologijoms ir (ar) panaudojant informacinės visuomenės informavimo priemones, siekiant įbauginti, pakenkti asmens reputacijai ar kitokiu būdu jį pažeminti, nežiūrint į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam asmenų ratui (elektroniniu laišku, trumpąja žinute ar kitokiu susirašinėjimu, taip pat skaitmeninių vaizdų persiuntimu į asmens ryšio priemones, įkeliant į interneto svetainę, pokalbių kambarį ar diskusijų grupę).“~~

(reikalingi pasiūlymai, bet jie turi būti teikiami ne Švietimo įstatymui, kurio paskirtis nustatyti Lietuvos Respublikos švietimo tikslus, švietimo sistemos principus, švietimo sistemos sandaros, švietimo veiklos, švietimo santykių pagrindus, valstybės įsipareigojimus švietimo srityje (Švietimo įstatymo 1 str.), bet kitiems teisės aktams)

4. Buvusias 2 straipsnio 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 dalis laikyti atitinkamai 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 dalimis.

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmenybės ir ugdymosi problemų turinčiam, **taip pat smurtaujančiam ar smurtą patyrusiam** mokiniui psichologinė pagalba visuotinai teikiama pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant.“

3 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pagalbos mokyklai ir mokytojui paskirtis – teikti informacinę, ekspertinę, konsultacinę, **psichologinę** ir kvalifikacijos tobulinimo pagalbą, didinančią švietimo veiksmingumą ir skatinančią mokyklos veiklos tobulinimą ir mokytojo profesinį tobulėjimą.“

2. Pakeisti 23 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas yra sudedamoji neformaliojo suaugusiųjų švietimo dalis. ~~Ne rečiau nei kartą per ketverius metus¹ Pedagoginiai darbuotojai nuolat² (pasiūlymo autoriai painioja dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo institucijų organizuojamuose mokymuose su kvalifikacijos tobulinimu, kuris vykdomas įvairiomis formomis)³ privalo tobulinti kvalifikaciją mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo srityje. Valstybinių (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) ir savivaldybių švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų kvalifikacija tobulinama vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro patvirtintais nuostatais.“~~

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 23¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 23¹ straipsniu:

„23¹ straipsnis. Apsauga nuo smurto bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose

1. Bendrojo ugdymo mokykloje ir profesinio mokymo įstaigoje draudžiama bet kokia smurto forma nukreipta:

- 1) mokinių prieš mokinius;
- 2) bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų darbuotojų prieš mokinius;
- 3) mokinių prieš bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų darbuotojus;
- 4) bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų darbuotojų prieš kitus tos įstaigos darbuotojus.

2. Bet kuris bendrojo ugdymo mokyklos ar profesinio mokymo įstaigos bendruomenės narys apie pastebėtą smurto atvejį privalo pranešti švietimo įstaigos vadovui.

3. Tais atvejais, kai smurtauja ar smurtą patiria mokinys, švietimo įstaigos vadovas apie pastebėtą smurto atvejį nedelsdamas, bet ne vėliau nei kitą darbo dieną praneša ir smurtaujančio (-ių), ir smurtą patyrusio (-ių) mokinio (-ų) tėvams (globėjams, rūpintojams) ir vaiko teisių apsaugos srityje veikiančioms kompetentingoms valstybės ir savivaldybės institucijoms.

4. Tais atvejais, kai smurtauja ar smurtą patiria mokytojai, kiti bendrojo ugdymo mokyklos ar profesinio mokymo įstaigos darbuotojai, švietimo įstaigos vadovas apie įvykusį smurto prieš mokytoją, kitą bendrojo ugdymo mokyklos ar profesinio mokymo įstaigos darbuotoją faktą nedelsdamas, bet ne vėliau nei kitą darbo dieną praneša, *smurtaujančio (-ių), ir smurtą patyrusio (-ių) mokinio (-ų) tėvams (globėjams, rūpintojams (tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie jų vaiko elgesį mokykloje numatytas Švietimo įstatymo 49 str. 2 d. 7 p.)*, atitinkamoje savivaldybėje veikiančiai pedagoginei psichologinei tarnybai ar atitinkamam psichologinės pagalbos teikėjui, su kuriuo savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį dėl psichologinės pagalbos teikimo ir rekomenduoja smurtavusiam ar smurtą patyrusiam asmeniui kreiptis psichologinės pagalbos.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais smurtavęs (-ę) ir smurtą patyręs (-ę) nepilnametis asmuo (-enys) kartu su jį lydinčiais tėvais (globėjais, rūpintojais) turi teisę neatlygintinai nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 darbo dienas gauti psichologo konsultaciją. Konsultacijų laiką ir trukmę nustato psichologas, įvertinęs kiekvieno smurto epizodo aplinkybių visumą ir atsižvelgdamas į švietimo ir mokslo ministro patvirtintą minimalią ir maksimalią psichologinių konsultacijų trukmę. *(pagalbą smurtavusiam nepilnamečiui asmeniui suteikti reikia, bet privaloma numatyti ir atsakomybę tiek jam, tiek ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams).*

~~6. Švietimo įstaigos vadovas privalo užtikrinti, kad bendrojo ugdymo mokykloje ir profesinio mokymo įstaigoje besimokantys nepilnamečiai mokiniai kartu su juos lydinčiais tėvais (globėjais, rūpintojais) turėtų galimybę neatlygintinai gauti psichologinę pagalbą bendrojo ugdymo mokyklos ar profesinio mokymo įstaigos patalpose, atvykę į atitinkamą pedagoginę psichologinę tarnybą arba atvykę pas atitinkamą psichologinės pagalbos teikėją, su kuriuo savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį dėl psichologinės pagalbos teikimo. (Vienos institucijos vadovas negali užtikrinti, kad kita, jam visiškai nepavaldi, institucija tinkamai vykdytų pareigas. Tuo labiau, kad sutartis su psichologinės pagalbos teikėjais,~~

¹ formulotė siūlomos išbraukti formulotės

² formulotė siūlomos įrašyti formulotės

³ **pastaba** pasiūlymų argumentacija ir pastabos

teikiančiais švietimo pagalbą, sudaro savivaldybės vykdomoji institucija (žr. pasiūlymą 58 str. 2 d. 3 p.)

7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais mokytojams, bendrojo ugdymo mokyklos ar profesinio mokymo įstaigos darbuotojams psichologinė pagalba neatlygintinai pradedama teikti nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 darbo dienas (paprastai pagalbos reikia „čia ir dabar“ ir bet koks delsimas ženkliai mažins (arba ji bus nebereikalinga) tokios pagalbos efektyvumą) atvykus į atitinkamą pedagoginę psichologinę tarnybą arba atvykus pas atitinkamą psichologinės pagalbos teikėją, su kuriuo savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį dėl psichologinės pagalbos teikimo.

8. Už šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų nesilaikymą, gali būti (kuo ypatingos šios įstatymo nuostatos, kad už jų nevykdymą gali būti ir netaikomos teisės aktuose nurodytos poveikio priemonės? Už bet kurio teisės akto nevykdymą privalo būti taikomos poveikio priemonės, jei jos yra numatytos) taikomos teisės aktuose nurodytos poveikio priemonės.“

~~5 straipsnis. Įstatymo papildymas 23² straipsniu~~

~~Papildyti įstatymą 23² straipsniu:~~

~~„23² straipsnis. Pranešimas apie patyčias kibernetinėje erdvėje~~

~~1. Sužinoję apie viešą patyčių kibernetinėje erdvėje, panaudojus vaizdinę informaciją, atvejį, ir smurtaujančio, ir smurtą patiriančio nepilnamečio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo apie tai pranešti Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikdami pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt. Vyriausybės įgaliota institucija, gavusi pranešimą apie viešą patyčių kibernetinėje erdvėje atvejį privalo dėti maksimalias pastangas, kad bendradarbiaujant su pranešimą pateikusiu asmeniu ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjais patyčių kibernetinėje erdvėje turinį atitinkanti informacija būtų kuo greičiau pašalinta.~~

~~2. Kibernetinėje erdvėje pastebėjus informaciją, kuri Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nustatyta tvarka priskiriama draudžiamai skleisti informacijai, kuria iš vaikų tyčiojamosi arba jie niekinami dėl tautybės, rasės, lyties, kilmės, neįgalumo, seksualinės orientacijos, socialinės padėties, kalbos, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar kitais panašiais pagrindais, taip pat kai informacija yra pornografinio turinio ir (ar) skatina vaikų seksualinę prievartą, ir (ar) jų išnaudojimą, ir (ar) savitiksli smurtą, Vyriausybės įgaliota institucija reaguoja nedelsdama, bet ne vėliau nei per 24 valandas nuo pranešimo gavimo apie šioje dalyje nurodytus požymius atitinkančią informaciją momento, ir bendradarbiaudama su kompetentingomis institucijomis ir (ar) kitų valstybių jurisdikcijoje veikiančioms nelegalaus ar žalingo turinio internete priežiūrai vykdančioms kompetentingomis institucijomis, deda maksimalias pastangas, kad tokia draudžiama skleisti informacija būtų pašalinta iš elektroninių ryšių tinklo.~~

~~3. Kibernetinėje erdvėje pastebėjus kitą nei šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją, kuri pagal Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatyme nustatytus kriterijus priskirtina neigiamą poveikį nepilnamečiams darančiai informacijai, įvardijama kaip neigiamą poveikį nepilnamečiams daranti informacija, bet kuris asmuo turi teisę apie tai pranešti Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikdamas pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt. Vyriausybės įgaliota institucija, įtardama neigiamą poveikį nepilnamečiams darančios informacijos skleidimo faktą, apie tai informuoja kompetentingas institucijas, kurios privalo šį pranešimą išnagrinėti per Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytus terminus ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti pranešimą pateikusių asmenį. Tais atvejais, kai pranešimas pateikiamas anonimiškai, kompetentinga institucija, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka išnagrinėjusi pranešime nurodytas aplinkybes, apie nagrinėjimo rezultatus praneša Vyriausybės įgaliotai institucijai.~~

~~4. Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjai, Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo nustatyta tvarka gavę Vyriausybės įgaliotos institucijos nurodymą privalo pašalinti neigiamą poveikį nepilnamečiams darančią informaciją, esančią jų tarnybinėse stotyse, ir (arba) imtis priemonių, kad tokia informacija būtų skleidžiama laikantis įstatyme nustatytų reikalavimų.~~

~~5. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nustatyta tvarka viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, siekdami prisidėti prie visuomenės švietimo, turi teisę talpinti informacinius skydelius, skleisti šviečiamojo turinio informaciją ir socialinę reklamą apie patyčių kibernetinėje erdvėje prevenciją, įskaitant ir kreipimosi į Vyriausybės įgaliotą instituciją tvarką.~~

~~6. Nesilaikant šio straipsnio 1, 2, 3 ir (ar) 4 dalyje nurodytų reikalavimų gali būti taikomos kituose teisės aktuose nurodytos poveikio priemonės.“ (geri pasiūlymai, bet jie turi būti teikiami ne Švietimo įstatymui, kurio paskirtis nustatyti Lietuvos Respublikos švietimo tikslus, švietimo sistemos principus, švietimo sistemos sandaros, švietimo veiklos, švietimo santykių pagrindus, valstybės išpareigojimus švietimo srityje (Švietimo įstatymo 1 str.), bet kitiems teisės aktams)~~

6 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 43 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Mokykla privalo užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką, ugdymo, mokymo, studijų, švietimo programų vykdymą, atvirumą vietos bendruomenei, mokymo sutarties sudarymą ir sutartų išpareigojimų vykdymą, geros kokybės švietimą. Kiekviena bendrojo ugdymo mokykla ir profesinio mokymo įstaiga privalo sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat dalyvauti bent vienoje nuosekloje, ilgalaikėje socialines ir emocines kompetencijas ugdančioje prevencinėje programoje, apimančioje smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą, pateiktas švietimo ir mokslo ministro patvirtintame rekomendacijų sąrašė.“

2. Pakeisti 43 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, vykdančiose pirminį profesinį mokymą, saugios ir palankios mokiniams aplinkos kūrimu rūpinasi Vaiko gerovės komisija. Ji organizuoja ir koordinuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, švietimo pagalbos teikimą, **atsižvelgdama į mokymo įstaigos poreikius, teikia švietimo įstaigos vadovui siūlymus dėl švietimo ir mokslo ministro patvirtintų rekomendacijų dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.** Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarką nustato švietimo ir mokslo ministras.“

7 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 46 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) **į apsaugą nuo smurto,** psichologinę, specialiąją pedagoginę, specialiąją, socialinę pedagoginę pagalbą, profesinį orientavimą ir švietimo informacinę pagalbą, sveikatos priežiūrą mokykloje, informaciją apie savo pasiekimų vertinimą ir kitą su mokymusi susijusią informaciją;“

2. Papildyti 46 straipsnio 1 dalį 12 punktu:

„12) **į nuoseklų ir ilgalaikį socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą mokykloje.“ (kas bus kompetentingas teikti tokį ugdymą? Jei tai turės daryti dalyko mokytojai, tai reikia kalbėti apie papildomų darbinių funkcijų priskirimą jiems, neužmirštant ir papildomo apmokėjimo už jų vykdymą)**

Papildyti 46 straipsnio 2 dalį 4 punktu:

„4) **dalyvauti nuosekloje ir ilgalaikėse prevencinėse programose.“**

8 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 47 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) sudaryti vaikui sveikas ir saugias gyvenimo sąlygas, gerbti vaiko asmenybę, apsaugoti jį nuo smurto, prievartos ir išnaudojimo, užtikrinti, kad vaikas laiku pasitikrintų sveikatą. **Vaikui smurtaujant ar patiriant smurtą, kartu su vaiku psichologo nurodytu laiku atvykti į konsultaciją;“**

2. Papildyti 47 straipsnio 2 dalį 9 punktu:

„9) **pranešti mokyklos vadovui apie žinomą smurto bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje atvejį.“**

(sekant aukščiau siūlomų Švietimo įstatymo pataisų logika, turi būti teikiamos pataisos LR Civiliniam kodeksui bei kitiems atitinkamiems teisės aktams, kuriose būtų įtvirtinama (padidinama) tėvų (globėjų, rūpintojų) atsakomybė už smurtaujančią nepilnametį asmenį bei numatytos atitinkamos poveikio priemonės)

9 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 49 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) dirbti savitarpio pagarba grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje, **būti apsaugotam nuo bet kokio smurto**, turėti higienos reikalavimus atitinkančią ir tinkamai aprūpintą darbo vietą, **iš įstaigos vadovo (įstaigos vadovo pareiga užtikrinti saugią aplinką (Švietimo įstatymo 59 str. 5 d. 3 p.) ir pedagoginėje psichologinėje tarnyboje gauti informacinę, ekspertinę, konsultacinę ir psichologinę pagalbą;**“

2. Pakeisti 49 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) tobulinti savo kvalifikaciją, ~~socialines ir emocišnes kompetencijas~~ **(negalima įstatyme išskirti kelių mokytojui būtinų kompetencijų. Galima išvardinti visas kompetencijas, kurias privalo tobulinti mokytojas arba apsiriboti esama formuluote „tobulinti savo kvalifikaciją“, į ką įeina ir visų būtinų kompetencijų tobulinimas. O gal čia kalbama apie mokytojo kompetenciją mokinių socialinių ir emocišnių kompetencijų ugdymo srityje (žr. pasiūlymas 23 str. 2 d. 4 p)?)**

3. Pakeisti 49 straipsnio 2 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) mokyklos nustatyta tvarka informuoti tėvus (globėjus, rūpintojus) apie jų vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, mokyklos lankymą ir elgesį, **pastebėtą smurto atvejį;**“

10 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Papildyti 56 straipsnio 1 dalį 17 punktu:

„17) **parengti rekomendacijas dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose.**“

11 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) organizuoja ir koordinuoja švietimo pagalbos teikimą mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimalios priežiūros priemonių vykdymą, **sudaro sutartis su psichologinės pagalbos teikėjais, teikiančiais švietimo pagalbą šio įstatymo 23¹ straipsnio 6, 7, 8 dalies pagrindu;**“

12 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 59 straipsnio 5 dalies 1 punktą:

„1) vadovauja švietimo įstaigos strateginio plano ir metinių veiklos planų, švietimo programų rengimui, **rekomendacijų dėl smurto prevencijos įgyvendinimo įdiegimui**, juos tvirtina, vadovauja jų vykdymui;“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. rugsėjo 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2017 m. rugpjūčio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas